

СТ А Н О В И Щ Е

**от проф. д-р Мария Петрова Кърджиева
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“**

на дисертационен труд за придобиване на образователна степен „доктор“

по професионално направление 8. 3. Музикално и танцово изкуство
докторска програма „Хореография“

с автор: **Румяна Вангелова Филкова** - Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев“ - Пловдив, Факултет „Музикален фолклор и хореография“, Катедра „Хореография“

Тема: Специфика в изпълнението на моминските обредни песни и игрови практики в някои селища от Югозападна България

Научен ръководител: **проф. д-р Даниела Дженева**

1. Общо представяне на процедурата и получените за рецензиране материали.

Становището е изготвено въз основа на Заповед № РД - 27- 059 от 15.04.2024 г. на Ректора на Академия за музикално, танцово и изобразително изкуство „Проф. Асен Диамандиев” – Пловдив, относно утвърждаване състав на научно жури и представени от докторанта: заповед за зачисляване, дисертационен труд, автореферат, автобиография, приноси и четири авторски публикации по темата.

Дисертационният труд е с обем от 175 страници. Състои се от увод, три глави, заключение, изводи, приноси, поименен списък на информаторите (29), публикации и доклади по темата на дисертацията (4) и библиография (126 заглавия на български).

2. Кратки биографични данни за кандидата.

Автобиографичните данни представят информация, свързана с дългият професионален/практически/педагогически опит на Румяна Филкова в областта на вокалното фолклорно изкуство. Дават се сведения свързани с родовата памет на докторанта, които допълнително обуславят избора на тема на изследването и локализираните избраните населени места.

3. Актуалност на тематиката.

Актуалността на дисертационния труд се съдържа още в самото заглавие, а именно в релацията „моминските обредни песни и игрови практики“ за конкретни селища от Югозападна България.

4. Целесъобразност на изследователските методи за постигане на поставените цели.

Изборът за работа на терен, като основен методологичен инструмент в събирането на емпиричен материал е в ядрото на проучването и води до данни свързани с обекта на изследване, недостигнали до заинтересувания/професионалист читател днес.

Въпреки моите разбирания за структура и баланс на изложение в дисертационна разработка, считам, че съдържанието на труда развива в дълбочина заложената проблематика. Ясно са изведени обекта, предмета, цел и последвали шест задачи.

5. Оценка на дисертационния труд.

Обстойният обзор по темата в Първа глава, на достъпните трудове в научната база данни на българския фолклор, е отлична основа за развитие на изследването. Хронологично, без пропуск и коректно цитиране са отразени диренията и констатациите на именити изследователи.

Задължителният компонент с представянето на историко-географска и етноложка характеристика на района откриваме във Втора глава. Параграф 2.1. може да бъде част от Първа глава, като по този начин да се постигне баланс в структурата на изложението. Изведената констатация в края на параграфа (2.1) е предпоставка за подробното разгръщане на изследването чрез разглеждане на регионалните особености в традиционния песенен фолклор и по-конкретно на спецификата на двугласното пеене и запознаването с характеристиките на традиционният танцов фолклор.

Акцент в дисертационния труд е Трета глава „*Специфика в музикално-изпълнителския стил и игрови практики на моминските обичаи*“. Последователно в четирите параграфа са представени обичаите „Водици“ от село Добърско, „Лазаруване“ от село Игралце, „Великден“ от селата Никудин и Игралце и „Лазаруване“ от село Пирин. Необходимо е да се отбележи, че цялата трета част на труда е едно ново богатство към музикално-танцовия фонд на българския фолклор. Пълното описание (включващо всички компоненти) и анализ на обичаите и съпътстващите ги нотни и текстови материали към песните със спецификата на изпълнение, както и описанието на хората и игрите са доказателство за професионализъм и вещина, която притежава Румяна Филкова. Представени са точно диалектните наименования на песните, хората, участниците в ритуалните действия, самите действия. Цитирани са информаторите в доказателство на конкретно действие. Ясно са изведени изводи и обобщения след всеки параграф.

Своеобразно учебно помагало за спецификите в музикално-танцовия фолклор в Югозападна България, представляват методологично посочените изводи в края на изследването.

6. Приноси и значимост на научната разработка и на публикациите по темата на дисертационния труд.

Приносите в дисертационния труд на Румяна Филкова са неоспорими за развитието на науката в областта на фолклорното изкуство. Задълбоченият анализ, в който проличава

ясно професионализма на дисертанта и неговата дълбоко емоционална обвързаност с изследвания район, го води, към развитието на тази тема, чрез която представя едно комплексно проучване на обичайно-обредната и песенно-танцова практика, както и ролята на всеки участник в драматургията на обичая.

Представените четири публикации изцяло кореспондират с темата на труда.

7. Автореферат.

Авторефератът дава информация за всички части на дисертационната разработка.

8. Заключение.

В своята същност трудът **„Специфика в изпълнението на моминските обредни песни и игрови практики в някои селища от Югозападна България“** е научен документ **съхраняващ за поколенията българи** обредните практики на три обичая - „Водици“, „Лазаруване“ и „Великден“ от селата - Добърско, Игралище, Никудин и Пирин. Това е основния мотив за **положителна оценка** на изследването.

Предлагам на Научното жури **да присъди** на докторанта Румяна Вангелова Филкова образователната и научна степен „доктор“, професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“, докторска програма „Хореография“.

16.05.2024 г.

проф. д-р Мария Кърджиева